

Streszczenie pracy doktorskiej lek. Henryka Liszki pt.: „Wyprzedzające znieczulenie miejscowe w chirurgii kończyn”

Zabiegi ortopedyczne na kończynach górnych i dolnych wiążą się często ze znacznymi pooperacyjnymi dolegliwościami bólowymi. Wyprzedzające znieczulenie miejscowe jest jednym ze sposobów redukcji poziomu intensywności bólu pooperacyjnego. Celem niniejszej rozprawy doktorskiej, opartej na czterech publikacjach, była ocena skuteczności i bezpieczeństwa stosowania wyprzedzającej infiltracji miejsca operowanego roztworem środków znieczulających miejscowo w wybranych zabiegach ortopedycznych w zakresie kończyny górnej i dolnej. Materiał stanowią grupy pacjentów poddanych korekcji deformacji koślawej palucha, artroskopii stawu skokowego oraz otwartej repozycji i stabilizacji wewnętrznej złamania nasady dalszej kości promieniowej, u których dodatkowo wykonano przed cięciem operacyjnym infiltrację miejsca operowanego roztworem środków znieczulających miejscowo lub solą fizjologiczną. Oceniano poziom intensywności bólu pooperacyjnego za pomocą skali wizualno-analogowej (VAS) w ciągu pierwszych trzech dni po zabiegu, zapotrzebowanie na dodatkowe środki przeciwbólowe, działania niepożądane leków, powikłania ogólne i miejscowe. Wyprzedzające znieczulenie miejscowe zmniejsza pooperacyjne dolegliwości bólowe w ciągu pierwszych 24 godzin po zabiegach ortopedycznych w obrębie kończyn. Jest metodą bezpieczną i redukuje zapotrzebowanie na dodatkowe środki przeciwbólowe. W przypadku złamań kości kończyn, skuteczność wyprzedzającego znieczulenia miejscowego zmniejsza się wraz z czasem, jaki upłynął od złamania do operacji.

Summary

Orthopedic procedures performed in upper and lower extremities are often associated with considerable postoperative pain. Preemptive local anesthesia is one of the methods of reducing the level of intensity of postoperative pain. The objective of the present doctoral dissertation that is based on four publications was the assessment of effectiveness and safety of employing preemptive operative site infiltration with a mixture of local anesthetics in selected orthopedic surgical procedures involving upper and lower extremities. The material consisted of groups of patients subjected to correction of hallux valgus type deformities, ankle arthroscopy and open reduction and internal fixation in fractures of distal radial epiphysis, in whom prior to the surgical incision the operative site was additionally infiltrated with a mixture of local anesthetics or saline. The assessment included the level of postoperative pain intensity in the initial three postoperative days, which was evaluated using the visual analogue scale (VAS), demand for additional analgesics, adverse effects of the medications, general and local complications. Preemptive local anesthesia reduces postoperative pain over the initial 24 hours following orthopedic surgery involving the extremities. It is a safe method, which reduces demand for additional analgesics. In case of fractures of the extremities, the effectiveness of preemptive local anesthesia decreases with an increasing time lapse between the fracture and surgery.